

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum 14 september 2016

Betreffende wetsvoorstel:

33506

Voorstel van wet van het lid Pia Dijkstra tot wijziging van de Wet op de orgaandonatie in verband met het opnemen van een actief donorregistratiesysteem

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 13 september 2016 na hoofdelijke stemming met 75 stemmen voor (PvdA (met uitzondering van Eijsink), SP, D66, GroenLinks, 50Plus, Houwers) en 74 stemmen tegen (VVD (met uitzondering van Berckmoes-Duindam, Remco Bosma, Ten Broeke, Duisenberg, Van der Ree, Teeven, Wijngaarden), CDA, PVV, ChristenUnie, SGP, PvdD (Wassenberg was niet aanwezig), Groep Kuzu/ Öztürk, Groep Bontes/Van Klaveren, Klein, Van Vliet) aangenomen door de Tweede Kamer.

Aangenomen amendementen

Toevoegen onderdeel H aan artikel I

10 → **11** (Wolbert) dat regelt dat Onze Minister zorg draagt voor de informatievoorziening inzake het ter beschikking stellen van organen bij leven en na overlijden en dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan die taak

Met dit amendement wordt de verantwoordelijkheid van de overheid ten aanzien van voorlichting en publiekscampagnes over orgaandonatie wettelijk vastgelegd. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de wijze waarop daaraan uitvoering wordt gegeven, door regels te stellen met betrekking tot de

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 14 september 2016

blad 2

inhoud, aard en frequentie van die voorlichting en publiekscampagnes. In deze algemene maatregel van bestuur wordt bijvoorbeeld geregeld dat ook aangesloten wordt bij gebruikelijke contactmomenten die een burger heeft met de overheid, zoals bij het aanvragen van een paspoort of rijbewijs. Indiener vindt dat de overheid deze verantwoordelijkheid actief ter hand moet nemen als onderdeel van het beleid rond orgaandonatie. Daarbij gaat het er niet alleen om dat burgers gewezen blijven worden op het belang van het ter beschikking stellen van organen bij leven en de registratie als orgaandonor ten behoeve van het ter beschikking stellen van organen na overlijden, om het tekort aan donororganen te verminderen en daarmee levens te redden. Het gaat er voor de indiener juist ook om dat mensen duidelijk en begrijpelijk voorlichting krijgen over wat het ter beschikking stellen van organen bij leven en de registratie als orgaandonor ten behoeve van het ter beschikking stellen van organen na overlijden betekenen, hoe zij hun registratie kunnen inzien, dat zij op ieder gewenst moment hun registratie kunnen wijzigen en hoe zij dat kunnen doen. Daarnaast acht indiener het van belang dat mensen er op worden gewezen dat zij ook actief hun keuze zouden moeten bespreken met hun omgeving zodat – in het geval van het ter beschikking stellen van organen na overlijden – hun nabestaanden in een emotionele periode op de hoogte zijn van hun wens. Indiener gaat er van uit dat dekking voor eventuele financiële consequenties van dergelijke actieve voorlichting door de overheid gevonden kan worden binnen het bestaande kader.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP en de ChristenUnie

Verworpen amendementen

Diverse artikelen

12 → 21 (Öztürk) over actieve donorregistratie bij uitgifte van een paspoort en identiteitskaart

Onrecht in de onderhavige wetswijziging

De indiener vindt onderhavige wetswijziging onrechtvaardig: burgers die niet op een aantal brieven van de overheid reageren, worden in het voorstel automatisch als orgaandonor geregistreerd. Naar inschatting van de indiener is er een grote groep burgers die niet op de brieven zal reageren (om wat voor reden dan ook, denk bijvoorbeeld aan de naar schatting 1 miljoen functioneel analfabeten), maar die geen orgaandonor willen zijn. Die mensen doe je met onderhavige wetswijziging onrecht aan.

Een alternatief: actieve donorregistratie bij uitgifte paspoort en identiteitskaart

Daarom stelt de indiener voor het brievensysteem uit de onderhavige wetswijziging te schrappen. In plaats daarvan komt een actief donorregistratiebeleid door de gemeenten. Bij iedere nieuwe aanvraag van paspoort en identiteitskaart krijgen burgers automatisch een donorformulier mee, inclusief voorlichtingsmateriaal. Als burgers het donorformulier bij de uitgifte van paspoort en identiteitskaart niet ingevuld hebben, vraagt de dienstdoende ambtenaar naar hun keuze en vult ter plekke het formulier in. Indien deze ambtenaar constateert dat de betrokkene twijfelt, het niet goed lijkt te begrijpen en/of niet mee wenst te werken, vult de ambtenaar geen formulier in. Inge vulde donorformulieren worden door de gemeente naar het donorregister gezonden.

datum 14 september 2016

blad 3

Geen 8 miljoen brieven nodig

Omdat bij iedere nieuwe aanvraag van paspoort en identiteitskaart een donorformulier wordt meegegeven, vervalt artikel II uit de onderhavige wetswijziging: het is niet nodig om bij ingang van de wetswijziging alle Nederlanders die zich nog niet geregistreerd hebben (ongeveer 8 miljoen mensen) aan te schrijven.

Amendement maakt het donorregistratiesysteem actiever en actueler

Door bij iedere uitgifte van paspoort en identiteitskaart opnieuw naar donorregistratie te vragen, ontstaat een donorregistratiesysteem dat beter de wensen van mensen weergeeft. Iemand die zich op zijn achttiende als «nee» laat registreren, denkt daar op zijn veertigste misschien heel anders over, en vice versa. In het huidige systeem zal niet iedereen die wijziging laten registreren, maar dit amendement maakt het donorregistratie-systeem zowel actiever als actueler.

Verworpen. Voor: 50PLUS, Klein en de Groep Kuzu/Öztürk

Toevoegen onderdeel H aan artikel I

22 (Öztürk) over voorlichting en publiekscampagnes over orgaandonatie door de minister van VWS

Voor het gedegen functioneren van het donorsysteem is het van cruciaal belang dat personen duidelijk en op een voor hen begrijpelijke wijze worden voorgelicht over het belang van het donorschap, de gevolgen van het donorschap en over de wijze waarop men een registratie als donor kan uitvoeren, inzien en wijzigen. Alleen dan wordt er recht gedaan aan het zelfbeschikkingsrecht van individuen en aan de (emotionele) consequenties voor donoren en nabestaanden.

Met dit amendement wordt de verantwoordelijkheid van de overheid ten aanzien van voorlichting en publiekscampagnes over orgaandonatie wettelijk vastgelegd. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de wijze waarop daaraan uitvoering wordt gegeven. Deze nadere regels moeten ten minste betrekking hebben op de inhoud, aard en frequentie van de voorlichting en de publiekscampagnes.

In ieder geval worden er in de algemene maatregel van bestuur regels gesteld over de wijze waarop de rol van gemeenten en gemeenteambtenaren in de informatievoorziening wordt vormgegeven. Gemeenten hebben met hun ambtenaren laagdrempelig en relatief frequent contact met inwoners en hebben door hun positie dichtbij hun inwoners een relatief toegespitst beeld van de specifieke kenmerken van de doelgroep van het donorsysteem. Zo kunnen bijvoorbeeld gemeenteambtenaren die betrokken zijn bij de uitgifte van paspoorten en identiteitsbewijzen na scholing een rol krijgen inzake procedurele voorlichting over het donorsysteem en getraind worden om bij medisch-inhoudelijke vragen door te verwijzen naar de huisarts.

Tevens worden er in de algemene maatregel van bestuur regels gesteld over hoe de rol van personen die betrokken zijn bij de eerstelijns zorg en de tweedelijns zorg bij de informatievoorziening wordt vormgegeven. Als personen die in direct contact staan met mensen inzake medische kwesties kunnen huisartsen, maar ook artsen in het ziekenhuis, een cruciale en laagdrempelige rol vervullen in de voorlichting en informatievoorziening inzake het donorschap en het donorsysteem.

datum 14 september 2016

blad 4

Ook worden er in de algemene maatregel van bestuur regels gesteld over de wijze waarop de rol van maatschappelijke organisaties bij de informatievoorziening wordt vormgegeven, specifiek gericht op kwetsbare en moeilijk bereikbare groepen. In dit kader kan gedacht worden aan het ineen slaan van de handen met organisaties als de Stichting Lezen & Schrijven om voorlichting aan laaggeletterden vorm te geven, met islamitische en kerkelijke organisaties om religieuze groepen of mensen die de taal niet machtig zijn te bereiken, met organisaties die de belangen van mensen met een migrantenachtergrond behartigen om mensen met een migrantenachtergrond te bereiken en met organisaties die kunnen helpen in het bereiken van moeilijk bereikbare vrouwen met een migrantenachtergrond.

Dit amendement voorziet voorts in een bepaling waarin de Minister van VWS verantwoordelijk wordt gesteld voor een gedegen uitvoering van de algemene maatregel van bestuur. Ook draagt de Minister van VWS er zorg voor dat er voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor de uitvoering van de algemene maatregel van bestuur. Tot slot voorziet dit amendement in een ten minste om de twee jaar gedaan verslag van de Minister van VWS aan beide Kamers over de kwaliteit en inhoud van de uitvoering van de algemene maatregel van bestuur.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en Houwers

Moties

13 → **23** (Van Gerven) over extra aandacht voor voorlichting aan specifieke doelgroepen
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP en de ChristenUnie

14 → **24** (Öztürk) over voorlichting over orgaandonatie
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

15 (Öztürk) over voorlichting over het amendement over donorregistratie bij de uitgifte van het paspoort en de identiteitskaart
Verworpen. Voor: 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

16 (Bruins Slot/Rutte) over onderzoek naar kansrijke innovaties
Met algemene stemmen aangenomen

17 (Dik-Faber) over een actieplan voor orgaandonatie
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de PVV

18 → **25** (Rutte/Bruins Slot) over het realiseren van aangepaste zorgstandaarden voor transplantatiegeneeskunde
Met algemene stemmen aangenomen